

Dete

Ilustriral O. Gaspari

Tedaj je dete že shodilo. Ali nogice so bile še slabotne, zato je rado posedalo na stolčku in prekladal igračke.

Vse polno jih je imelo. Bezgovo piščalko, katero mu je bil napravil oče; žogo iz krp, katero mu je naredila mati. Borove in smrekove češarke; polževe hišice; šurkov skedenj; voziček iz sukančevih kolesc; okrogle privodne kamenčke, bele, zelene, črne, rjave in rdeče; škatlice iz lepenke in lesa; hrastove šiške in želodke. Kar koli sta oče in mati našla v prirodi, sta prinesla detetu, da bi se igralo in da bi bilo veselo, in kar koli sta znala, sta mu naredila, da bi ga osrečila.

Nă polici nad ognjiščem, pa je stala pločevinasta škatla z zlatim sijajem. Škatla je bila tudi živo pobaranja. Spodaj je ležalo zeleno polje, na njem je rasel rdeč etev in eveta se je dotikal pisani metuli.

Dete je bilo opazilo škatlo z zlatim sijajem, z rdečim cvetom in pisanim metuljem. Ko se je naveličalo svojih igračk, je vstalo in odkobacalo do ognjišča ter stegnilo rôkice proti polici. Odpiralo in zapiralo je pesčici ter prosilo škatlo z zlatim sijajem.

In mati je pogledala dete in škatlo. Zdela se je, kakor da s pogledi med njima izbira. Nato je segla na polico in presula zrna v staro, že oguljeno škatlo, ono z zlatim sijjajem pa je dala detetu. Dete jo je vzelo v narročje in se vrnilo na stolček, da bi se igralo.

Tedaj je pristopila mati in oči so ji žarele od sreče. Sklonila se je k detetu ter dahnila:

»Dete, če bi mogla, svet z vsem bogastvom, ki je na njem, bi ti položila v naročje.«

Dete ni razumelo tega, kar mu je bila povedala mati. A vedelo je, da mu je rekla nekaj lepega, zato je tlesknilo z rokicami in se zasmejalo. Nato je odprlo pokrov in znotraj se je škatla svetila kakor srebro.

O mraku je bilo dete že zaspano. Preveč se je po-dnevi igralo. Poklicalo je mater in se ji ponudilo.

Mati ga je vzela v naročje in ga stisnila k sebi. In ker je bil zunaj lep večer in je pihal topel veter, je stopila z njim na prag, da bi počakala očeta, ko se vrne z dela.

Na nebu so žarele zvezde in mesec je sijal. Dete se je zazrlo v višavo in je videlo lučke, ki so se iskrile kot zlato. Rado bi jih bilo imelo, da bi jih priložilo k svojim igračam. Stegnilo je rokice proti zvezdam in mesecu ter odpiralo in zapiralo peščici.

Ali mesec je bil predaleč in zvezde so bile previsoko. In niti mati ne bi mogla seči do njih. Le v mislih mu jih je priželeta:

»Glej, dete, če bi mogla, bi snela zvezde z neba in bi ti jih dala v roke. In mesec bi poklicala, da bi se s tabo igral.«

Dete pa matere ni razumelo. Še je stegovalo roke proti nebu in prosilo.

Tedaj so se oglasili v klancu koraki. Oče se je vrnil z dela. Dete se je odtrgalo od zvezd in od meseca ter se mu nagnilo v naročje. In vsi trije so odšli v hišo, kjer je nato zagorela luč, ki je skozi okna svetila daleč v noč.

Nekoč pa se je oče vrnil prezgodaj z dela. Sedel je na stol in si podprl glavo, nato je vzduhnil:

»Kruh smo izgubili.«

In oče in mati sta se v strahu spogledala. In kakor da bi mislila isto, oba sta se takoj nato ozrla na dete in spreletelo ju je, da sta vztrepetala, kakor vztrepeče list v jesenski burji, ali kakor vztrepeče drevo ob poseki.

Nič ni opazilo dete plašnih pogledov in ne strahu v očetovih ter materinih očeh. V škatlo z zlatim sijajem je nasulo pisane privodne kamenčke, šiške in želodke ter zaprlo pokrov. Nato je rožljalo z njimi in se veselo smejalno.

A ko je prešlo nekaj časa, ali so minuli dnevi ali tedni, in je dete sredi igranja začutilo lako, je odložilo škatlo z zlatim sijajem ter stegnilo rokici proti materi. Odpiralo in zapiralo je peščici. Ni si že lelo ne zvezd, ne meseca. Milo, milo je zaprosilo:

»Kruha!«

A mati, ki bi bila rada polozila detetu svet v naročje in ki bi mu rada snela zvezde z neba, ni imela koščka kruha, da bi mu ga bila dala v roke.

In ko se je razjokala in ko so padale njene solze na stegnjeni rokici, je tudi dete nekaj razumelo. Oklenilo se je matere okrog vratu in zaplakalo še ono...

